herpy

FRØER

## Venezuelan Horned Frog

# *Ceratophrys calcarata*

*Ceratophrys calcarata* er en bred, nataktiv bagholdsjæger fra de tørre lavlande i Colombia og Venezuela. Den ligger nedgravet med kun øjne og mund fremme og snupper alt, der passer ind i munden. Arten bliver 6-8 cm, skal bo alene og passes som slægtens bedre kendte arter. Den bider hårdt.

Familie: Ceratophryidae

### SPECIFIKATIONER

#### DYRET

| | |
|---|---|
| Voksenstørrelse | **6-8 cm**<br>snude-kloak-længde |
| Levetid | **10-15 år** |
| Aktiv | **Skumring og nat** |
| Levevis | **Jordboende og gravende** |
| Biotop | **Savanne og tørskov** |
| Hudgift | **Ingen kendt** |
| Sværhedsgrad | **Øvet** |

#### PASNING

| | |
|---|---|
| Min. terrarie | **45 × 45 × 30 cm**<br>L × B × H til 1 voksent dyr |
| Temperatur, dag | **25-28 °C** |
| Temperatur, nat | **22-24 °C** |
| Luftfugtighed | **60-80 %** |
| Vand | **Vandskål** |
| UVB | **Valgfri**<br>Ferguson-zone 1 |
| Kost | **Insekter, hvirveldyr og orme/snegle** |
| Holdes | **Enkeltvis** |

#### AVL

| | |
|---|---|
| Formering | **Æglæggende** |
| Udvikling | **Haletudser i vand** |
| Æglægning | **I vand** |
| Kønsmoden | **18-24 mdr.** |
| Æg pr. lægning | **335** |
| Lægninger pr. år | **1** |
| Klækning | **2-4 dage**<br>ved 24-26 °C |
| Larvetid | **14-30 dage**<br>fra klækning til metamorfose |
| Larvefoder | **Andre haletudser** |
| Yngelpleje | **Ingen** |

#### BESKYTTELSE OG PAPIRER

| | |
|---|---|
| CITES | **Ikke omfattet** |
| IUCN | **Ikke truet (LC)** |

Ikke opført på CITES ifølge opslagstabellen, så der kræves ingen CITES-papirer. EU-bilaget er ikke aflæst for frøer og er derfor udeladt.

## Om arten

*Ceratophrys calcarata* er en kraftig, næsten kugleformet frø med stort hoved og en mund, der er næsten lige så bred som kroppen. Over hvert øje sidder en lille, spids hudflig som et horn. Voksne dyr bliver 6-8 cm fra snude til kloak, og hunnerne er de største. Arten har to tydeligt forskellige farvetyper, ofte i samme bestand: den ene lysebrun, den anden kraftigt grøn.

Arten blev beskrevet af Boulenger i 1890 og er nært beslægtet med *Ceratophrys cornuta*. En isoleret bestand i det venezuelanske Amazonas blev længe regnet for *C. cornuta*, men hører til *C. calcarata*. Arten er langt sjældnere i terrarier end *Ceratophrys cranwelli* og *Ceratophrys ornata*.

Frøen er en udpræget bagholdsjæger. Den graver sig ned, så kun øjnene stikker op, og venter, til byttet kommer tæt nok på. Så kaster den sig frem med ét hug. Bidekraften er stor for en frø: overkæben har skarpe tænder, og underkæben har to tandlignende udløb, som holder fast på byttet. Et bid fra en stor frø gør ondt og trækker ofte blod.

Huden har ingen kendt gift. Den reelle risiko er bidet. Vask hænder efter kontakt med dyret, vandet og bunden.

## Udbredelse og levested

*Ceratophrys calcarata* lever i Caribiens lavland i det nordlige Colombia og det nordvestlige Venezuela, op til omkring 500 m over havet. I Colombia er arten fundet bl.a. i Magdalena og Sucre. I Venezuela lever den i staterne Falcón, Lara, Yaracuy, Trujillo, Mérida og Zulia.

Derudover findes en adskilt bestand i det venezuelanske Amazonas omkring Puerto Ayacucho. Bestandene ligger ofte flere kilometer fra hinanden, og frøen er svær at få øje på, fordi den er skjult det meste af året. Arten er ikke truet.

> **Oprindelig udbredelse:** Colombia og Venezuela.

### LEVESTED

*Ceratophrys calcarata* lever på jorden i tør savanne, tørt krat og tørt lavlandsgræsland og ved midlertidige ferskvandsmoser. Det meste af året ligger frøen skjult i jorden. Først efter flere dage med vedvarende regn kommer den frem og søger mod vandhullerne for at yngle.

Lavlandet er varmt hele året med en fugtig regntid og en tør tørtid. Tørtiden tilbringer frøen skjult under jorden; hvor længe den ligger i dvale, er ikke dokumenteret.

Voksne dyr æder mest andre hvirveldyr, især frøer og tudser: i nogle bestande udgør padder over 60 % af føden. Resten er skolopendre, regnorme, edderkopper og biller. Unge dyr lever mest af insekter. Kosten følger, hvad der er let at få fat i.

Læs mere: Vinterhvile og årstider

## Pasning

### TERRARIET

Der findes kun lidt viden om pasningen af *Ceratophrys calcarata*. Klimaet i udbredelsesområdet er varmt, og levemåden svarer til *Ceratophrys cranwelli* og *Ceratophrys ornata*, som er langt bedre kendt i fangenskab. Anbefalingerne er lånt fra dem.

Et voksent dyr skal have et vandret terrarie på mindst 45 × 45 × 30 cm. Gulvarealet skal være 8-10 gange dyrets størrelse, og højden betyder mindre, for frøen sidder på jorden og klatrer ikke. En stor hun trives bedre i 60 × 45 × 30 cm. Hold altid dyrene hver for sig.

Det vigtigste er et dybt, løst bundlag, som frøen kan grave sig helt ned i: 10-15 cm til voksne dyr. En blanding af kokosfiber, lidt sphagnum og fin, komposteret orkidébark holder fugten, lufter godt og lugter ikke. Undgå grus og småsten, som sluges med foderet og kan give forstoppelse. Læg løv eller mos øverst og et par stykker korkbark eller halve lerpotter, hvor jorden holder sig lidt fugtigere. Robuste planter som pothos og bregner kan stå i potter gravet ned i bunden, så de ikke bliver gravet op.

Si bunden for afføring, og skift den helt, når den lugter eller bliver slimet. Står flere terrarier side om side, så sæt skærme imellem, for frøerne kaster sig mod glasset efter dyr på den anden side og kan få skader på snude og kæber.

### TEMPERATUR

Om dagen holdes terrariet på 25-28 °C og om natten på 22-24 °C. Lavlandet er varmt hele året, så temperaturen skal ikke falde markant om vinteren. Brug en varmemåtte på terrariets side, ikke under bunden, for en frø, der graver sig ned for at komme væk fra varmen, ender ellers med at grave sig mod den. Brug altid en termostat, og mål temperaturen nede ved bunden i nogle dage, før frøen flytter ind.

En bevidst kølig dvaleperiode anbefales ikke, fordi det ikke er kendt, hvordan arten tåler den.

Læs mere: Varme og temperatur

### LUFTFUGTIGHED OG FORSTØVNING

Luftfugtigheden holdes på 60-80 %. Arten kommer fra tørre lavlande, men lever i regntiden under fugtige forhold, så bunden skal være fugtig hele året. Forstøv let om aftenen, så jorden holdes fugtig, men ikke våd. Hav både fugtigere og tørrere områder i bunden, og lad unge frøer få det lidt fugtigere end voksne.

Brug postevand behandlet mod klor og kloramin. Tørrer bunden helt ud i længere tid, risikerer frøen at gå i uønsket dvale eller tørre ud.

Læs mere: Luftfugtighed, forstøvning og ventilation

### VAND OG VANDKVALITET

Giv altid frisk vand i en lav, tung skål, som frøen ikke kan vælte, når den graver, og som er stor nok til, at hele dyret kan ligge i den. Vandet skal højst nå frøen til munden, så den kan hvile med hovedet over vandet.

Frøen lægger ofte sin afføring i vandet, så tjek og skift det hver dag. Padder optager vand og opløste stoffer gennem huden, så rengør skålen uden sæbe og skyl den grundigt.

### LYS OG UVB

UVB er ikke nødvendigt for *Ceratophrys calcarata*, men frøen får lidt UV i naturen, og et svagt UVB-rør (Ferguson-zone 1) kan være en fordel. Giv i så fald rigeligt skygge med bredbladede planter og mulighed for at grave sig ned.

Almindelig LED-belysning giver en døgnrytme med 12 timers lys, og om natten skal der være mørkt. Frøen er mest aktiv i skumringen og om natten og ligger nedgravet det meste af dagen.

Læs mere: Lys og UVB

### FODER

*Ceratophrys calcarata* æder næsten alt, der bevæger sig og kan komme ind i munden. I naturen æder voksne dyr mest andre frøer. I terrariet bør grundfoderet være insekter og orme: fårekyllinger, kakerlakker, græshopper og regnorme, gerne afvekslet med lidt fisk. Mus må kun gives sjældent og kun til store hunner, for frøen kan blive så glad for dem, at den nægter insekter, og den fede føde giver fedme.

Unge dyr fodres dagligt med så meget, de vil æde ad gangen. Voksne fodres kun med nogle dages mellemrum eller én gang om ugen. Overfodring er en af de hyppigste fejl. En voksen frø i god form er lidt længere, end den er bred, og den kan klare sig i måneder uden foder. Tvangsfodr aldrig en frø, der ikke vil æde.

Fodr foderdyrene godt 1-2 døgn før, og drys dem med kalk og et multivitamin med D3 ved hver anden fodring til unger og sjældnere til voksne. Brug en pincet, og lad ikke frøen sluge store mængder bundmateriale.

Læs mere: Foderdyr: hold og avl Læs mere: Kalk, vitaminer og tilskud

### ADFÆRD OG HÅNDTERING

*Ceratophrys calcarata* er en rolig, stillesiddende frø, der kan ligge på samme sted i uger. Den er nataktiv. Unge frøer løfter nogle gange en bagfod som lokkemad for at narre andre frøer og firben tæt på, men det ses sjældent i terrarier.

Hold altid dyrene hver for sig. Både unger og voksne æder hinanden, hvis de kan få munden om en artsfælle, også når de er næsten lige store.

Undgå at håndtere frøen. Skal den flyttes, så tag fat bagfra, og hold fingrene væk fra munden. Bider den, så vent til den selv slipper, for trækker du hånden til dig, kan tænderne rive et dybere sår.

## Avl

### KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Hunnerne bliver større og tungere end hannerne og har større hoved. Hannerne har løs hud i struben, hvor stemmesækken sidder, og en brunstpude på den inderste finger. Hos unge dyr er kønnet svært at se.

Alderen ved kønsmodenhed er ikke kendt; hos de bedst kendte slægtninge er den 18-24 måneder. Lad ikke dyrene yngle, før de er udvoksede og i god foderstand.

### PARRING

Avl i fangenskab er ikke dokumenteret for *Ceratophrys calcarata*. I naturen yngler den i regntiden, når den efter flere dages regn kommer op fra jorden og søger mod vandhullerne.

Hos de bedst kendte slægtninge, *Ceratophrys cranwelli* og *Ceratophrys ornata*, udløses yngel af en tør og kølig periode på omkring to måneder ved ca. 21 °C, efterfulgt af kunstig regn: dyrene sættes i et lavt kar med vand, hvor de kan nå bunden og kravle op, og forstøves kraftigt flere gange om dagen. Hannerne begynder at kalde, og æggene kommer typisk 3-4 dage efter, at regnen er begyndt. Om metoden virker på *C. calcarata*, er ikke kendt.

### ÆG OG HALETUDSER

Hunnen lægger æggene i vandet, i gennemsnit omkring 335 æg pr. lægning, og arten yngler én gang om året. Hos slægtens øvrige arter hæfter æggene sig til flydende vandplanter, og forældrene skal tages op, så snart æggene er lagt, ellers æder de dem. Der er ingen yngelpleje.

Haletudserne er rene rovdyr og æder gerne hinanden, så de skal enten holdes hver for sig eller i et stort kar med masser af flydende planter at gemme sig i. Fodr flere gange om dagen med levende foder som myggelarver og hakkede regnorme, og hold vandet rent med hyppige vandskift. Vandet holdes på 24-26 °C.

Læs mere: Opdræt af haletudser

### METAMORFOSE

Klæk- og larvetid er ikke dokumenteret for *Ceratophrys calcarata*. Hos *Ceratophrys cranwelli* klækker æggene efter 2-4 dage, og haletudserne forvandles efter 2-4 uger; tallene i boksen er lånt derfra. Haletudserne er rene rovdyr og vokser meget hurtigt.

Når forbenene kommer, skal haletudserne have adgang til land: sænk vandstanden, og læg flydende bark eller en skrå sten i, så de kan kravle op. De nyforvandlede unger skal skilles ad med det samme, for allerede nu æder de hinanden.

### OPDRÆT AF UNGER

De nyforvandlede unger skal bo hver for sig i små beholdere, fx plastbægre, med fugtigt underlag og et skjul. Gruppeopdræt giver tab, også når ungerne ser lige store ud.

Ungerne æder alt, der bevæger sig. Giv små fårekyllinger, kakerlakker og regnorme dagligt, og drys foderet med kalk og vitaminer med D3 ved hver anden fodring. En regnorm i en tynd vandfilm kan få en kræsen unge til at æde, fordi bevægelsen minder om en haletudse. Flyt dem til større beholdere, efterhånden som de vokser, og brug aldrig grus i bunden.

## Sundhed og typiske fejl

*Ceratophrys calcarata* er formentlig lige så robust som de bedst kendte slægtninge, når pasningen er i orden. Typiske problemer:

- Forstoppelse, når frøen sluger grus eller småsten med byttet. Unge dyr er særligt udsatte. Tegnene er manglende afføring, oppustet bug og sløvhed.
- Fedme ved overfodring, især med mus og andet fedt foder.
- Frøer, der kun vil have mus og nægter insekter.
- Skader på snude og kæber, når frøen kaster sig mod glasset. Sæt skærme mellem terrarierne.
- Knoglesygdom hos unge dyr, når foderet ikke drysses med kalk og D3, med bløde knogler og skæve ben.
- Uønsket dvale, når bunden er for tør eller for kold.

Søg en dyrlæge med forstand på padder, hvis frøen ikke har afføring, har oppustet bug, svulmer op, har sår eller rød hud eller virker sløj uden at være i dvale.

### Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.